

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 378/2025-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **EUNICA MEDIA, s. r. o.**, Mariánske námestie 30/5, Žilina, zastúpenej JUDr. Annou Ščepkovou, advokátkou, Saratovská 2/A, Bratislava, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/29/2024 z 20. februára 2025 takto

rozhodol:

1. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/29/2024 z 20. februára 2025 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/29/2024 z 20. februára 2025 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Najvyšší súd Slovenskej republiky **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a tieto zaplatiť jej advokátke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a ochranu majetku podľa čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením najvyššieho súdu o zamietnutí jej dovolania podaného z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu o náhrade trov konania v civilnom spore.

II.

2. Okresný súd zamietol proti sťažovateľke podanú žalobu o vypratanie (odstránenie reklamného pútača z fasády domu) a sťažovateľke priznal náhradu trov konania. Žalobu považoval za nedôvodnú, keďže nájom medzi žalobcom ako prenajímateľom a sťažovateľkou ako nájomcom trvá. Proti tomu sa žalobca odvolal, no následne vzal žalobu späť, keď tvrdil, že sťažovateľka fasádu domu vypratala, čím splnila svoju povinnosť. Preto aj žiadal priznať náhradu trov konania, keďže sťažovateľka tým zavinila zastavenie konania. Sťažovateľka so späťvzatím žaloby súhlasila. Nesúhlasila s tým, že zastavenie konania zavinila, keďže naďalej fasádu užíva tak, že na nej má konštrukciu reklamného pútača a len mieni zmeniť reklamný pútač, keďže stále má na základe nájmu právo užívať fasádu domu.

3. Krajský súd uznesením späťvzatie žaloby pripustil, zrušil rozsudok okresného súdu, konanie zastavil a žalobcovi proti sťažovateľke priznal náhradu trov konania. Odôvodnil to § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s tým, že žalobca vzal žalobu späť v dôsledku konania sťažovateľky, ktorá v odvolacom konaní odstránila objekt, čo predstavovalo predmet sporu. Preto procesné zavinenie na zastavení konania nesie sťažovateľka.

4. Proti výroku uznesenia krajského súdu o náhrade trov konania podala sťažovateľka dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP. Odňatie procesného práva v miere porušenia jej práva na spravodlivý proces identifikovala v nedostatočnom odôvodnení uznesenia krajského súdu, ktorý sa nevysporiadal s jej tvrdeniami o tom, že z fasády odstránila len pútač, no nie jeho konštrukciu, a že nájom naďalej trvá. Okrem toho krajský súd nezohľadnil zamietnutie žaloby okresným súdom. Podľa sťažovateľky krajský súd mal zohľadniť nielen to, či jej konanie zodpovedalo žalobnému návrhu, ale aj dôvody žaloby, voči ktorým sa úspešne bránila na okresnom súde.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľky zamietol. Bol toho názoru, že pre posúdenie zavinenia zastavenia konania je rozhodujúca skutočnosť, pre ktorú došlo k späťvzatiu žaloby. Teda či žalobca zobral žalobu späť v dôsledku konania žalovaného. Konštatoval, že zavinenie zastavenia konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a opak by viedol k vecnému prieskumu žaloby. Preto jediným relevantným kritériom bolo, či sa žalobca žalobou domohol uplatneného nároku, no nie či by bol v konaní úspešný. Krajský súd tak preskúmateľne vysvetlil dovolaním napadnutý výrok. K námietkam sťažovateľky o trvaní nájmu a rozporov o tom, čo vlastne bolo odstránené z fasády, najvyšší súd uviedol, že ide o otázky, ktoré nie sú relevantné pre rozhodnutie o náhrade trov konania, keďže súd posudzoval dôvodnosť žaloby len z procesného hľadiska. Najvyšší súd zdôraznil, že sťažovateľka mohla nesúhlasiť so späťvzatím žaloby, čím sa mohla pokúsiť docieľiť vecné preskúmanie jej hmotnoprávných námietok.

III.

6. Sťažovateľka namieta nedostatočné odôvodnenie napadnutého uznesenia. Zdôrazňuje, že z fasády odstránila len pútač a ponechala jeho konštrukciu, na ktorú kedykoľvek môže opäť zavesiť pútač, keďže má naďalej nájom k domu žalobcu. Súdny nezohľadnili rozdiel medzi pútačom a ponechanou konštrukciou, pričom odstránenie pútača nezodpovedalo žalobnému návrhu a k týmto jej výhradám sa súdy nevyjadrili. Namieta, že krajský súd pri rozhodovaní neskúmal

dôvodnosť podanej žaloby a najvyšší súd prekročil prípustné rámce dovolacieho konania, keď sám doplnil chýbajúce odôvodnenie uznesenia krajského súdu. Podľa sťažovateľky s ohľadom na judikatúru (IV. ÚS 480/2018, II. ÚS 569/2017, I. ÚS 629/2016 a III. ÚS 678/2016) sú tri predpoklady priznania náhrady trov konania žalobcovi: späťvzatie žaloby, správanie žalovaného a dôvodnosť žaloby. Konštatuje, že podmienka zavinenia zastavenia konania žalovaným je splnená, spravidla ak sa žalovaný rozhodne nárok žalobcu uspokojiť. Odstránením pútača a ponechaním jeho konštrukcie však nechcela dobrovoľne uspokojiť nárok žalobcu.

7. Najvyšší súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že odstránenie reklamného pútača sťažovateľkou zodpovedalo tomu, čoho sa žalobca proti nej v súdnom konaní domáhal. Pre posúdenie zavinenia neboli rozhodujúce subjektívne dôvody, pre ktoré sťažovateľka odstránila reklamný pútač, ale objektívna skutočnosť, že reklamný pútač bol odstránený. Preto nebol dôvod zaoberať sa hmotnoprávnymi otázkami trvania nájmu medzi žalobcom a sťažovateľkou.

8. Žalobca, v konaní o ústavnej sťažnosti zúčastnená osoba, k ústavnej sťažnosti uviedol, že pre pisársku chybu v späťvzátí žaloby uviedol, že bola odstránená konštrukcia reklamného zariadenia. V skutočnosti však myslel reklamný pútač, ktorým možno rozumieť vizuálny prostriedok. V danom prípade je preto nepochybné, že odstránením banera (objektu) ako nositeľa reklamného obsahu došlo k odstráneniu samotného reklamného pútača v zmysle žalobného návrhu.

IV.

9. Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou najmä z toho hľadiska, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené. Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rozhodnutie súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti.

10. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (I. ÚS 218/2019).

11. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia o náhrade trov konania v civilnom spore, ktoré nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na skutkovo a právne relevantné otázky podstatné pre rozhodnutie o tom, ktorá zo strán má nahradiť trovy konania, porušuje ústavné práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Takto nedostatočné odôvodnenie je nesprávnym procesným postupom, ktoré strane znemožňuje uskutočňovať procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces tak, ako to predpokladá § 420 písm. f) CSP. Úlohou najvyššieho súdu

pri rozhodnutí o dovolaní sťažovateľky bolo preskúmať, či odôvodnenie uznesenia krajského súdu jasne a zrozumiteľne odpovedá na jej argumentáciu. Sťažovateľka na späťvzatie žaloby reagovala jasne. So späťvzatím žaloby súhlasila, no nesúhlasila so žalobcom v tom, že zavinila zastavenie konania. Na námietku sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu najvyšší súd nereagoval. Nevyjadril sa ku kvalite odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu o náhrade trov konania. Namiesto toho sa najvyšší súd pokúsil argumentáciu krajského súdu doplniť.

12. Urobil tak však judikatórnou kolážou a opakovaním všeobecných, no neadresných úvah o tom, že zavinenie zastavenia konania sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a jediným kritériom je, či sa žalobca domohol uplatneného nároku. Z toho rezultoval záver najvyššieho súdu o tom, že krajský súd preskúmateľne vysvetlil dovolaním napadnutý výrok o náhrade trov zastaveného konania. Takáto argumentácia je však celkom neadresná k dovolacej námietke sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia krajského súdu. Najvyšší súd následne uviedol, že námietky sťažovateľky o tom, čo vlastne bolo odstránené z fasády, nie sú relevantné pre rozhodnutie o náhrade trov konania. Táto úvaha najvyššieho súdu je zjavne mylná, keďže z tvrdení sťažovateľky vo vyjadrení k späťvzatiu žaloby o tom, čo a z akého dôvodu z fasády odstránila, rezultoval jej jasný záver, že týmto svojim konaním neplnila povinnosť, ktorej splnenia sa voči nej domáhal žalobca v konaní, ktoré bolo v dôsledku späťvzatia žaloby žalobcom zastavené.

13. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení k späťvzatiu žaloby jasne formulovala právne posúdenie svojho konania tak, že ho nemožno podriaďiť pod zavinenie zastavenia konania podľa § 256 ods. 1 CSP, keďže z jej strany nešlo o splnenie žalobcom voči nej v konaní uplatneného nároku. Na toto právne posúdenie krajský súd vôbec nereagoval a najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia o zamietnutí dovolania sťažovateľky na tento nedostatok argumentácie krajského súdu reagoval opakovaním všeobecných východísk bez adresnej reakcie na osobitú situáciu v spore žalobcu a žalovanej sťažovateľky. Tá spočívala v ich nezhode o tom, či konanie sťažovateľky bolo splnením nároku, ktorý si proti nej uplatnil žalobca žalobou, ktorú zbral späť.

14. I v závere svojej argumentácie najvyšší súd od preskúmania dostatočnosti zdôvodnenia záveru krajského súdu dovolaním nastolenej otázky unikol k argumentu, ktorého podstatou je to, že sťažovateľka mohla docieľiť vecné preskúmanie jej hmotnoprávných námietok tým, že by nesúhlasila so späťvzatím žaloby. Takýto argument však neobstojí, keďže dôvodom nezastavenia konania v dôsledku späťvzatia žaloby nie je nesúhlas žalovaného, v tomto prípade sťažovateľky, ale to, že nesúhlas so späťvzatím žaloby je urobený z vážnych dôvodov. Sťažovateľka vo svojom vyjadrení žiadne vážne dôvody na nezastavenie konania neformulovala, ale formulovala svoje posúdenie, že svojim konaním zastavenie konania nespôsobilá, keďže neplnila žalobcom uplatnený nárok. Na túto jej argumentáciu krajský súd nereagoval a tento nedostatok najvyšší súd napriek námietke sťažovateľky v dovolaní neodstránil. Záver najvyššieho súdu o tom, že dovolaním namiatané uznesenie krajského súdu je dostatočne zdôvodnené, a preto ním nedošlo k porušeniu procesných práv sťažovateľky v miere porušenia je práva na spravodlivý proces, je preto zjavne mylný.

15. Namietaným uznesením najvyššieho tak došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Preto bolo ústavnej sťažnosti sťažovateľky podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovené s tým, že uznesenie najvyššieho súdu sa zrušuje a vec

sa mu vracia na ďalšie konanie. Nebol dôvod vyhovieť ústavnej sťažnosti sťažovateľky z dôvodu porušenia ústavných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Je tomu tak preto, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia o náhrade trov konania a neodstránenie tohto nedostatku na základe dovolania sťažovateľky namietaným uznesením najvyššieho súdu do týchto ústavných práv sťažovateľky priamo nezasahuje. Stále nemožno vylúčiť, že i prípadné uloženie povinnosti náhrady trov konania sťažovateľky zo strany všeobecných súdov bude nielen prosté zjavného omylu, no predovšetkým dostatočne zdôvodnené tak, aby bolo zrejmé, že sťažovateľka svojím konaním plnila žalobcom v konaní uplatnený nárok tak, že ak by žalobca trval na podanej žalobe, žaloba by musela byť pre splnenie nároku zamietnutá. Len tak by sťažovateľka mohla naplniť podstatu toho, že svojím konaním po začatí konania procesne zavinila zastavenie konania tak, ako to predpokladá § 256 ods. 1 CSP.

16. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľky odôvodňuje, aby jej najvyšší súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov úplne nahradil trovy konania, ktoré jej vznikli zastúpením advokátkou. Ich výška 949,17 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, a to za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 371 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 vyhlášky (2 x 14,84 eur) zvýšené o daň z pridanej hodnoty, pretože advokátka sťažovateľky je platiteľom tejto dane.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu